

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Óbecse, Than fivérek emlékháza”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

..... (név)
..... (aláírás)
..... (település, dátum)
(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Pronai Anna és Farkas Réka
Levelezési cím: 6724 Szeged, Pacsirta utca 3/b
Telefonszám: +36-20/215-8880
E-mail cím: dtertf@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
Óbecse, Than fivérek emlékháza
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
települési tájegységi megyei külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
Than Emlékház

Than Károly kémikus és Than Mór festőművész emlékházának egykori szülőházuk adott helyet.

Than Károly Óbecsén, 1834.dec. 20-án született. Ötféle nyelven beszélt, magyarul, angolul, németül, franciául és latinul. Több társulat tagja volt, például a Magyar Tudományos Akadémiának. Tizennégy éves korában részt vett az 1848-49-es szabadságharcban előbb lövész, majd később tűzmester beosztást látott el Bem seregében. A fegyverletétel után gyógyszerészi pályára lépett. 1855-ben kitűnő eredménnyel érettségizett Szegeden.

Bátyja, Than Mór Óbecsén, 1828. június 19-én született. Jogásznak tanult, de az 1848-49-es szabadságharc után inkább a művészi pályát választotta. Kalocsán járt gimnáziumba, majd Pesten filozófiát és jogot tanult. Tanulmányai mellett Barabás Miklós festőnövendéke is volt. Első ismert alkotása 1846-ban festett Mohácsi csata című kép.

Jómódú családba születettek, apjuk, apáthi Than János királyi pénztárnok volt Becsén, édesanyjuk Setény Ottilia.

Az épület nem csak alkotásaikat, hanem régi tárgyaikat, korabeli életük maradványait is kiállítja.

Tudományos interaktív park: A több mint 400m² alapterületű Than Emlékházban 28 tudományos interaktív játék – eszköz kapott helyet. Ezek az eszközök látványosan és játékosan mutatnak be különböző fizikai jelenségeket és természeti törvényszerűségeket. A Than Emlékház interaktív tudományos kiállítása, látványos, szórakoztató, közérthető és átélhető módon mutatja be a természet törvényeit, a fizika csodálatos és meghökkentő világát – nem csak gyerekeknek, hanem bármely korosztálynak feledhetetlen élményt nyújtva.

A Than Emlékház képzőművészeti kiállítása több szempontot figyelembe véve alakult ki. A művészeti értékek mellett didaktikai, helytörténeti, általános történelmi, tudomány- és kultúrtörténeti szempontokat is tartalmaz. A neves becseiek arcképcsarnokában fellelhetők a híres festők által készített portrék, ezek hozzájárulhatnak az emlékházban megtartott – helytörténeti témákat is feldolgozó – iskolaórák színesebbé tételéhez. Ez a szempont követhető a Than Mór által megfestett történelmi tablók, a történelmi személyek arcképeit és a vajdasági oltárképeket bemutató tárlatrészben is. Az állandó kiállítás mellett lehetőség nyílik a kortárs művészek bemutatkozására, valamint azoknak a tárlatoknak a megtekintésére is, amelyeket a Than Fivérek Értelmiségi Kör a vele együttműködő egyesületektől, intézményektől vesz át. Az udvarban kialakított szoborparkban kapnak helyet a neves kutatók és művészek mellszobrai, valamint a kortárs művészek szabadtéri alkotásai is.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az épület nem csak alkotásaikat, hanem a Than fivérek régi tárgyait, korabeli életük maradványait is kiállítja. A művészeti értékek mellett didaktikai, helytörténeti, általános történelmi, tudomány- és kultúrtörténeti szempontokat is tartalmaz.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.tiszai.ertekek.hu

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<http://than.rs/>

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat